آرمان ملی
armanmeli.ir
سال پنجم
شماره ۱۲۴۶
چهارشنبه
۱۴۰۰•۱۲•۱۱
۲۸ رجب ۱۴۴۳/ ۰۲ مارس ۲۰۲۲

سرمقاله

توافق به زودی انجام می‌شود؟

عبدالرضا فرجی راد
تحلیلگر مسائل بین‌الملل

از ابتدای مذاکرات همیشه خوش‌بینی‌هایی بوده و مواردی هم بوده که اظهار بدبینی شده اما باید توجه کنیم که وقتی سخنگوی وزارت امور خارجه یک کشور به‌طور رسمی می‌گوید که ۹۸ درصد مشکلات این مذاکرات و این پیش‌نویس حل شده و ۲درصد آن باقی مانده طبیعتا در دیپلماسی بدین معنا است که کار انجام شده است. برای ۲ درصد نیز یک مساله بحران‌زا در نظام بین‌الملل عقب‌گرد نخواهد داشت. تصور می‌شود که طی چند روز آینده مذاکرات به نتیجه می‌رسد و به نظر می‌رسد که این آخرین باری باشد که آقای دکتر باقری رئیس هیأت مذاکره کننده ایرانی به تهران سفر کرده باشد و به وین بازگردد و دیگر لازم نباشد که برای مشورت بعدی برگردد. تصور می‌شود که آن اختیارات که برای اتمام کار و نهایی شدن مذاکرات قرار بوده، به وی داده شده است. البته اظهارات بدبینانه هم در این خصوص بوده که ند پرایس سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا اظهار داشته که اگر ایران بخواهد نکته دیگری اضافه کند ما کنار خواهیم کشید. هر چند که در کنار او چینی‌ها و روس‌ها و همچنین اروپایی‌ها اظهار امیدواری می‌کنند که مذاکرات به زودی و ظرف یک هفته به اتمام برسد. البته یکی از مباحثی هم که در این صحبت‌ها به صورت منفی مطرح می‌شود بحث حمله روسیه به اوکراین است که به ۲ دلیل گفته می‌شود شاید روی مذاکرات وین تاثیر بگذارد. نخست اینکه روس‌ها بخواهند سنگ اندازی کنند و دیگری به این دلیل که شاید می‌بینند ایران با آمریکا و غرب دچار مشکل است بخواهد خواسته‌های خود را بالا ببرد که برخی تحلیلگران غربی هم بدان پرداخته‌اند. اما به نظر می‌رسد که اینها بیشتر حدس و گمان است البته نه اینکه مساله اوکراین و حمله روسیه هیچ اثری نداشته و ندارد اما اگر هم بخواهد اثری بگذارد از آن مانع عبور می‌کند. بنابر این به رغم نکات منفی که در کنار نکات مثبت مطرح می‌شود این امیدواری وجود دارد که این مذاکرات تا یک هفته آینده به نتیجه برسد و نباید دوباره به برگشتی بخوریم که مساله دوباره وارد شورای امنیت و سازمان ملل شود. از طرف دیگر اظهارات اعلام شده مقامات کشورها در رسانه‌ها تاثیری بر روند مذاکرات ندارد. آمریکایی‌ها و فرانسوی‌ها مقداری نگران زمان هستند. در این بحرانی که برایشان پیش آمده بالاخره در سازمان و شورای امنیت مشغول بحران اوکراین هستند و می‌خواهند مساله هسته‌ای تمام شود. لذا تصور می‌کنند که آقای باقری که از ایران برگشته و به یکی دو نکته اشاره می‌کند وارد فاز سهم خواهی بیشتر شده و آنها عکس‌العمل نشان می‌دهند. آقای خطیب‌زاده سخنگوی وزارت امور خارجه نیز در همین خصوص در پاسخ سخنگوی امور خارجه آمریکا گفته ما هم عجله داریم و اگر آمریکا بخواهد کنار بکشد ماهم کنار می‌کشیم اما این مذاکرات باید با طمانینه پیش برود. آنچه که مسلم است ایران و غرب کلا در یک ماه گذشته نکته خیلی منفی اثرگذار در مذاکرات مطرح نکردند و در گذشته این نوع نکات منفی خیلی بیشتر بوده تا یک ماه گذشته که نشان می‌دهد در این مدت شرایط مثبت‌تر بوده و به سمت جلو حرکت کرده که طرفین به این ۹۸درصد پیش‌نویس توافق رسیده‌اند.

یادداشت

چرا جنگ اوکراین شکل گرفت؟

هادی خسروشاهین
تحلیلگر مسائل بین‌الملل

پس از فروپاشی شوروی نظم دو قطبی به یک نظام سلسله مراتبی به رهبری آمریکا تبدیل شد و از این حیث ایالات متحده در شمایل یک ابرقدرت چهار بعدی درآمد که کسی یارای برابری با آن را نداشت. بنابراین از اروپا تا خاورمیانه و شمال آفریقا به حوزه نفوذ این کشور درآمد و تلاش بر این متمرکز شد که هنجارها و ارزش‌های آمریکایی به سراسر جهان صادر شود. کافی بود واشنگتن عزم بکارگیری قدرت خود را داشته باشد تا امری به مرحله وقوع بپیوندد. در این میان همه قدرت‌های بزرگ به بازیگرانی قاعده پذیر تبدیل شده بودند اما نظم بین‌الملل به تدریج از آن حالت سلسله مراتبی به سمت یک نظام تک- چند قطبی حرکت کرد یعنی آمریکا قطب برتر باقی ماند ولی درعین حال برای پیش بردن پروژه‌های خود به همکاری سایر قطب‌ها نیز نیاز داشت. البته اگر همکاری نیز در میان نبود اتفاق عجیبی رخ نمی‌داد بلکه صرفا واشنگتن هزینه‌های بیشتری را برای پروژه‌های خود پرداخت می‌کرد. درمرحله دوم از نظم سیاسی پس از جنگ سرد کشورهای هسته‌ای نظیر روسیه تلاش می‌کردند تنها بر گزینه بازدارندگی سیاسی تکیه کنند و هر ازگاهی این اهرم را با استفاده از حق وتو در شورای امنیت به‌کار می‌بستند. در هر یک از این مراحل تقریبا قشون کشی و استفاده از ابزار نظامی در گرانیگاه‌های جغرافیایی و ژئوپلیتیک توسط قدرتی غیر از آمریکا غیر قابل تصور بود. این مساله تقریبا به یک قاعده تبدیل شده بود و این تصویر آنچنان در سه دهه گذشته در اذهان عمومی جای گرفته بود که عدول از آن غیر قابل تصور بود. این تصویر به‌خصوص برای ما ایرانی‌ها در طول دو دهه گذشته به تصویری آشنا تبدیل شده بود چرا که منطقه ما به عرصه‌ای از فعل و انفعالات تقریبا بدون مانع آمریکایی‌ها البته بسیار پرهزینه برای آنها تبدیل شده بود. روزی لیبی، روزی دیگر عراق و... بر اساس همین تصاویر مانوس و آشنا بیشتر تحلیلگران ایرانی تصور می‌کردند که امکان حمله روسیه به اوکراین وجود ندارد و آن را غیر قابل تصور در نظر می‌گرفتند. اما این حمله برغم همه این تحلیل‌ها سرانجام به‌وقوع پیوست. برخی ممکن است بگویند دیوانه‌ای در کاخ کرملین نشسته است و بر مبنای یک سطح تحلیل فردی به تحلیل جنگ اوکراین بپردازند اما به گمان من این دسته افراد، کم حوصلگان عصر ما در مواجهه با چالش‌های فکری جدید هستند و برای اینکه خود را از کار دشوار پردازش جوانب و سطوح مختلف تحلیل رها کنند، به این تحلیل‌ها دست می‌زنند. ما از همین جنس تحلیل‌ها را در زمانه ظهور هیتلر در آلمان و دهه‌ها بعد ترامپ در آمریکا شاهد بودیم، بدون اینکه به این مساله بپردازند که چرا اساسا هیتلر و ترامپ ظهور کردند؟ پوتین ظرف چند ماه گذشته به‌تدریج حدود ۲۰۰ هزار نیرو را پشت مرزهای اوکراین قرار داد اما پاسخ غرب چه بود؟ تهدید به تحریم. چرا چنین تهدیدی؟ چون اهرم کم هزینه‌ای برای غرب است. نکته دیگر اینکه در مورد اعمال تحریم نیز غرب با تعلل و تاخیر بسیار عمل کرد. نظم کنونی هم در سطح ساختار و هم در سطح هنجارهای بین‌المللی برآمده از آن با بحران مواجه شده است و به همین دلیل هم هست که پوتین در گام اول احتمال جنگ را در ذهن پروراند و در گام دوم آن را عملیاتی کرد. امری که در هر دو سطح ۱۰ سال پیش غیر قابل تصور بود اما واکنش غرب به خوبی نشان می‌داد که اگر چه واشنگتن بر روی کاغذ هنوز قدرت برتر جهان است ولی از انگیزه، اراده و عزم لازم برای اعمال این قدرت برخوردار نیست. شاید برخی استدلال کنند که اوکراین در ردیف منافع حیاتی آمریکا نیست. این درست ولی در اینجا سوال مهم‌تری پیش می‌آید. آیا آمریکا و غرب از پیامدهای ژئوپلیتیک حمله به اوکراین ناآگاه بودند؟ از اظهارات مقامات غربی می‌توان بدینجا رسید که توجه به این پیامدها همواره مورد توجه آنها بوده است. پس علت همان نداشتن عزم و اراده برای اعمال قدرت است. برای بازدارندگی در برابر یک قدرت اتمی نیازمند استفاده از اهرم‌های دیگری در ابعاد نظامی و امنیتی هستید که تا به امروز غرب به آنها نپرداخته است. شاید به همین دلیل هم باشد که جنگ نه تنها ادامه یافته است بلکه پوتین به فکر آماده باش هسته‌ای هم افتاده است. علاوه بر این الگوهای رفتاری گذشته غرب تهییج کننده پوتین برای عمل به اقدام در مورد اوکراین بود؛ نوع پاسخ غرب درجنگ کریمه و جنگ سوریه این ادراک را در پوتین تقویت کرد که غرب وارد یک مناقشه پرشدت با مسکو نخواهد شد و همین مساله ریسک تصمیم گیری برای حمله را به شدت کاهش می‌داد.

رهبر معظم انقلاب در واکنش به جنگ اوکراین:

طرفدار توقف جنگیم

«مردم» مهم‌ترین پشتوانه دولت‌ها هستند

مقام معظم رهبری در سخنرانی تلویزیونی به مناسبت عید سعید مبعث با بیان اینکه طرفدار توقف جنگیم، تصریح کردند: ریشه بحران اوکراین سیاست‌های بحران‌ساز رژیم مافیایی آمریکا است. حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای صبح سه‌شنبه در سخنانی به مناسبت خجسته عید مبعث، مهم‌ترین هدیه اسلام و بعثت به بشریت را دعوت به «تفکر و عقلانیت» و «تزکیه و مفاهیم اخلاقی» برای مقابله با جاهلیت دانستند و با اشاره به شکل‌گیری جاهلیت مدرن در غرب به‌صورت سازمان‌یافته و با ابعاد گسترده‌تر تأکید کردند: امروز مظهر واضح و کامل جاهلیت مدرن، رژیم مافیایی آمریکاست که اساساً یک رژیم بحران‌ساز و بحران‌زیست است. مقام معظم رهبری با اشاره به قضایای اوکراین و عبرت‌های آن، این موضوع را نمونه‌ای آشکار از سیاست بحران‌سازی آمریکا خواندند و افزودند: برخلاف مواضع دوگانه غربی‌ها موضع ثابت جمهوری اسلامی ایران همواره مخالفت با جنگ و تخریب در همه مناطق دنیا است و علاج بحران اوکراین و قضاوت درباره آن را منوط به شناخت ریشه‌های واقعی آن می‌دانیم. حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای با تبریک عید سعید مبعث به ملت ایران و همه مسلمانان جهان، «گسترش عقلانیت» و «پرورش و گسترش مفاهیم اخلاقی» را دو عنصر برجسته از سلسله ارزش‌های اسلامی برشمردند و با اشاره به اینکه هر دو ارزش متعالی، بزرگ‌ترین هدیه بعثت و اسلام به بشریت است، گفتند: به‌واسطه بعثت پیامبر اسلام(ص)، مردم جزیرۀ العرب در دوران جاهلیت و با خصوصیاتی همچون گمراهی، نادانی، فتنه‌های بزرگ، تعصب‌های کور، خشونت و لجاجت، تکبر و حق‌ناپذیری و رذائل اخلاقی و ناهنجاری‌های جنسی، تبدیل به ملتی متحد، فداکار، با فضیلت، و دارای نیکوترین خلقیات و با آوازه‌ای جهانی شدند. ایشان با تأکید بر اینکه بعثت و اسلام زمینه این کار به ظاهر نشدنی و محال را فراهم کرد، افزودند: مهم‌ترین درس بعثت این است که اگر اراده مردم در طول اراده الهی قرار گیرد، کارها و اهدافی که براساس محاسبات انسانی رسیدن به آنها غیرممکن به نظر می‌رسد، محقق خواهد شد. مقام معظم رهبری، ریشه‌کنی سلطنت در ایران و شکل‌گیری نظام اسلامی را نمونه‌ای از تکرار تجربه نبوی دانستند و خاطرنشان کردند: رهبری مخلصانه امام بزرگوار و همت ملت ایران باعث شد کار به ظاهر ناممکن محقق شود و سلطنت جائرانه‌ای که همه قدرت‌های دنیا پشتیبان آن بودند، از بین برود و انقلاب اسلامی به ملت ایران عظمت ببخشد. ...

ادامه صفحه ۶

رئیس‌جمهور:

از مهم‌ترین جلوه‌های عدالت، اقامه عدالت در پرداخت حقوق و دستمزد است

استانداران مسئولیت اصلی تحقق رشد ۸ درصدی اقتصاد را بر عهده دارند

همه بخش‌های کشور با یکدیگر هم‌آهنگ و همراه هستند

آرمان ملی: رئیس‌جمهور در نشستی با استانداران سراسر کشور، ایجاد تحول جدی در اداره کشور به نفع مردم را خواست عمومی ملت بیان کرد و تصریح کرد: اولین مقدمه این حرکت تحولی، شناخت دقیق وضع موجود و نیازها و همزمان با آن اولویت‌بندی این نیازها است تا بتوان از منابع موجود به بهترین شکل برای رفع این نیازها استفاده کرد. وی با اشاره به نقش و جایگاه استانداران در کشور، گفت: مسئولیت اصلی تحقق رشد ۸ درصدی اقتصاد در وهله اول بر عهده استانداران است. اهم اظهارات سید ابراهیم رئیسی از این قرار است:

◀ ایجاد تحول جدی در اداره کشور به نفع مردم را خواست عمومی ملت است؛ اولین مقدمه این حرکت تحولی، شناخت دقیق وضع موجود و نیازها و همزمان با آن اولویت‌بندی این نیازها است تا بتوان از منابع موجود به بهترین شکل برای رفع این نیازها استفاده کرد. دولت مردمی بنا دارد که حتما تحول‌گرا باشد و این تحول از نگاهی برمی‌آید که تحول‌خواه باشد، تحول‌گرایی دولت نشان می‌دهد که استفاده از نیروهای تحول‌خواه یک ضرورت است. امروز با رویکرد و اقدام عادی نمی‌توان مشکلات را حل کرد و غلبه بر موانع و مشکلات پیش‌رو نیاز به حرکتی جهادی دارد.

◀ همه کارگزاران و بخش‌های مختلف اجرایی کشور باید همراه و همدل باشند تا در زندگی مردم، تغییر محسوسی حاصل شود؛ استانداران عالی‌ترین مقام اجرایی در استان‌ها و مورد اعتماد و امانتدار همه نظام هستند و لذا باید اصلی‌ترین نقش را در ایجاد هماهنگی بخش‌های مختلف ایفا کنند.

◀ مسئولیت اصلی تحقق رشد ۸ درصدی اقتصاد در وهله اول بر عهده شما استانداران است، امروز به لطف خدا همه بخش‌های کشور با یکدیگر هم‌آهنگ و همراه هستند و باید از این نعمت برای باز کردن گره‌های زندگی مردم به نحو احسن بهره بگیریم. نشست استانداران سراسر کشور جلسه مغتنمی است که باید در آن اولویت‌ها و نیازها را دسته‌بندی کنید و در گفت‌وگو با وزرا و مسئولین بخش‌های مختلف دولت، مشکلات را حل و فصل کنید و اجازه ندهید موانع اداری و مالی مانع پیشبرد کارها شود که البته به پیگیری مستمر امور توسط استانداران نیاز دارد. برگزاری مستمر و منظم نشست‌های سراسری استانداران با وزرا و مقامات اجرایی را در این زمینه بسیار مفید و موثر است. موضوع تمرکززدایی و تفویض اختیارات بیشتر به استانداران را در همین جلسات بررسی کرده و به نتیجه برسانید.

◀ تغییر رویکرد مدیریتی در کشور با منطق کارآمدی از دیگر انتظارات مهم از دولت مردمی است؛ در انتصابات جدید و یا تثبیت مدیریت‌ها با همه کسانی که فکر می‌کنید نظر آنها به شما کمک خواهد کرد، مشورت کنید اما در نهایت مسئولیت شرعی و قانونی تغییر رویکرد مدیریتی دستگاه‌های اجرایی بر عهده شماست و باید با لحاظ مشورت‌ها، خودتان تصمیم‌گیری کنید و به هیچ وجه تحت تاثیر یا فشار دیگران، مدیری را تغییر ندهید یا تثبت نکنید. مردم باید احساس کنند که نظام اداره کشور کارآمد است و این احساس با حرف و بخشنامه ایجاد نمی‌شود بلکه نیاز به اقدام و عمل دارد.

◀ حتما به نیروهای بومی، بیشتر بها دهید و اساساً دایره توجه خود را برای یافتن نیروهای کارآمد گسترش دهید. وجه مردمی بودن دولت باید بیش از پیش جلوه داشته باشد و این مردمی بودن در گرو همراه کردن و مشارکت مردم در تصمیم‌سازی‌ها، تصمیم‌گیری‌ها و اجرای تصمیمات است. نشست‌های مستمر و منظم با نیروهای دلسوز و دغدغه‌مند و نخبگان و حتی آن دسته از نخبگانی که با دولت همراهی ندارند، داشته باشید و اساساً ارتباط مستمر با جریان نخبگی را به یکی از جلوه‌های مدیریت در دولت مردمی تبدیل کنید.

◀ امروز مردم احساس نوعی بی‌عدالتی و تبعیض در پرداخت حقوق و دستمزد دارند، برخی از این بی‌عدالتی‌ها در زمینه پرداخت حقوق با تصمیمات اداری قابل رفع است و برخی دیگر نیاز به اصلاح یا تصویب قانون دارند و هر دو اقدام در حال پیگیری و انجام است و این دولت باور دارد که یکی از مهم‌ترین جلوه‌های عدالت، اقامه عدالت در پرداخت حقوق و دستمزد است.

◀ مبارزه با کرونا و رسیدگی به معیشت مردم اولویت‌های امروز کشور هستند اگر به مسئله یا مشکلی در زمینه معیشت مردم برخوردید سریعاً برای رفع آن اقدام کنید و حتی اجازه ندهید ساعتی تعلل اتفاق بیفتد. منتظر آن نمانید که لزوماً از مرکز اقدامی انجام شود و حل و فصل مشکل را از استان محل خدمت خود آغاز کنید. اجازه ندهید حقوق هیچ کارگری حتی برای یک روز با تاخیر پرداخت شود. به خصوص در آستانه عید نظارت دقیق داشته باشید تا حقوقِ حقوق‌بگیران سر موقع پرداخت شود. دولت مردمی بنا دارد حتماً صادق‌الوعد باشد و در عمل به وعده‌های خود به هیچ‌وجه کوتاهی نکند در اجرای برنامه‌ها و تصمیمات دولت نهایتِ تلاش خود را به کار بگیرید و هر جا هم مانع یا مشکلی پیش آمد صادقانه آن را با مردم در میان بگذارید تا اعتماد مردم به صادق‌الوعد بودن دولت دچار خلل نشود.

◀ این دولت خود را موظف می‌داند که تلاش‌های دشمن برای ناکارآمد نشان دادن نظام را بی‌اثر کرده و کارآمدی نظام را اثبات کند. جا دارد از همه مسئولانی که در اجرای دستور آزادسازی سواحل تلاش کردند صمیمانه قدردانی کنم و باید بر این نکته تاکید کنم که اجرای سریع و مطلوب این دستور برای مردم این توقع را ایجاد کرده است که این دولت می‌تواند کارهای بزرگ را به شکل فوری و قاطع انجام دهد لذا باید موضوع قاچاق کالا و ساماندهی بازارچه‌های مرزی نیز با فوریت و قاطعانه پیگیری شود.

«آرمان ملی» مذاکرات احیای برجام و تحولات پیرامونی را بررسی می‌کند:

رمز گشایی از طولانی شدن یک امضا

منابع مطلع به رسانه‌های ایرانی گفته‌اند فرانسه در «نقش پلیس بد» مانع امضای برجام است؛ آمریکا هم از دادن تضمین تا این لحظه، طفره رفته و می‌رود

لاوروف: برای پایان موفق مذاکرات وین امیدواریم

آرمان ملی: مذاکرات احیای بر جام در وین در حالی پی گرفته می‌شود که طرفین مذاکره همچنان بر سرعت و پیشرفت مذاکرات تاکید می‌کنند اما در عین حال هنوز برای رسیدن به توافق به مسائل اختلافی اشاره دارند که توافق در گرو حل و فصل آنها است. منابع مطلع به رسانه‌های ایرانی گفته‌اند که فرانسه در «نقش پلیس بد» مانع امضای برجام است؛ آمریکا هم از دادن تضمین تا این لحظه، طفره رفته و می‌رود. این مذاکرات در حالی به گفته برخی کارشناسان در حال رسیدن به خط پایان است که آمریکا هنوز تصمیم سیاسی خود را اتخاذ نکرده و با وجود آنکه متن پیش‌نویس توافق آماده شده، اما هنوز سه موضوع اصلی بدون حل و فصل باقی مانده است. دور هشتم مذاکرات، طولانی‌ترین دور مذاکرات است و مذاکره‌کنندگان جمهوری اسلامی ایران با برگزاری دیدارهایی در سطوح مختلف کارشناسی و مذاکره‌کنندگان ارشد، در حال کار بر روی متن پیش‌نویس توافقات بوده‌اند که به رغم بسیاری از پیشرفت‌ها هنوز توافق نهایی حاصل نشده است. آنچه مسلم است مذاکرات در شرایط حاضر به نقطه‌ای رسیده که بالای ۹۸ درصد پیش نویس توافق نهایی به لطف ابتکارات ایران به صورت مشترک نگارش شده و اگر طرف‌های مقابل ابتکار عمل و انعطاف نشان دهند، امکان رسیدن به توافق خوب در کوتاه‌ترین زمان وجود دارد. در نتیجه رایزنی‌های روزهای اخیر خطوط قرمز و منطق ایران به طرف مقابل منعکس شده و انتظار می‌رود که آن‌ها با توسل به اصل واقع‌بینی، تجربه چهار سال گذشته و خودداری از زیاده‌خواهی، گفت‌وگوها را بیش از این کش ندهند. طرف مقابل باید در نظر داشته باشد که ایران برای توافق آماده است اما تا ابد منتظر نمی‌ماند. این در شرایطی است که عده‌ای بر این باورند که با توجه به شرایط حاکم بر مذاکرات هر چند امیدهای بسیاری بر ایجاد توافق وجود دارد اما در حال حاضر نه تنها توافق قطعی نیست، بلکه احتمال توافق با احتمال عدم توافق برابری می‌کند. زیرا هنوز برخی خواسته‌های حداقلی ایران باقی مانده که مربوط به انتفاع عملی از توافق می‌شود و در صورت عدم تحقق آنها، توافقی در کار نخواهد بود. قدر مسلم تیم مذاکره کننده ایرانی با هدف حصول اطمینان از انتفاع اقتصادی ایران از توافق، تا کنون بر اصل اجرای کامل و نه ناقص برجام و رفع حفره‌های قبلی در این توافق تاکید و ایستادگی کرده است. آنچه مشخص است این است که احتمال توافق، همان‌طور که چند ماه گذشته نیز وجود داشت، الان هم وجود دارد و طبیعی است که با گذر زمان به میزان آن افزوده شده باشد. اما این به معنای قطعیت نیست. تجربه عملکرد طرف‌های غربی هم بر چنین گزاره‌ای مهر تایید می‌زند. بنابراین، بحث درباره توافق احتمالی آتی می‌تواند صرفا مبتنی بر احتمالات موجود باشد. رسانه‌ها که هیچ، بلکه حتی دیپلمات‌ها یا مذاکره کنندگان یک طرف هم نمی‌توانند یکجانبه از قطعیت موضوعی خبر دهند.

◀ مخالفان برجام

همزمان با سفر رئیس تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشورمان به وین، جمعی از دانشجویان ضمن تجمع در فرودگاه امام خمینی(ره)، بر لزوم رعایت شروط رهبر معظم انقلاب در مذاکرات تاکید کردند. جمعی از دانشجویان بسیجی دانشگاه‌های امیرکبیر و علامه‌طباطبایی همزمان با اعزام علی باقری رئیس تیم مذاکره کننده هسته‌ای کشورمان به وین، در فرودگاه امام خمینی(ره) تجمع کردند. دانشجویان ضمن سر دادن شعار «مرگ بر آمریکا» در این تجمع بر لزوم رعایت شروط مقام معظم رهبری در مذاکرات تاکید کردند. دانشجویان دست‌نوشته‌هایی با خود همراه داشتند که روی آنها شعارهایی همچون «عدول از شروط رهبری؛ هرگز»، «بازگشت آمریکا بدون تغییر رفتار ملموس؛ هرگز»، «عدم توافق بهتر از توافق بد است» و... نوشته شده بود. این در حالی است که پیش از این نیز بسیج دانشجویی ۸ دانشگاه کشور نیز در مخالفت با برجام بیانیه‌ای صادر کرده بودند. البته این مساله‌ای طبیعی است چرا که چندی پیش نیز دلواپسان در مخالفت با احیای برجام و برداشته شدن تحریم‌ها جلسات و تجمعاتی داشته‌اند. البته پرسش اینجا است که آیا این نوع رویکردها و شعارها امروز در دولت آیت‌ا... رئیسی که دولت انقلابی است هم جا دارد؟ این مساله‌ای است که قابل تامل می‌نماید. گویی هنوز تکلیف دلواپسان با خودشان و اهداف و منویاتشان مشخص نیست.

◀ نشست غیررسمی کمیسیون مشترک

طی هفته گذشته برخی از روسای هیات‌های مذاکره کننده سه کشور اروپایی برای امور کاری و دیپلماتیک خود به پایتخت‌هایشان بازگشته بودند. در عین حال مذاکرات در سطح کارشناسی در وین ادامه داشت. همچنین در چند روز گذشته رایزنی‌ها و تماس‌ها میان روسای هیات‌های مذاکراتی ایران و ۴+۱ ادامه داشته است. در همین خصوص هیأت‌های جمهوری اسلامی ایران، اتحادیه اروپا و گروه ۴+۱ عصر دوشنبه در ادامه رایزنی‌های فشرده دیپلماتیک تشکیل جلسه دادند. این جلسه ساعاتی پس از بازگشت علی باقری مذاکره کننده ارشد ایران به وین، به صورت غیر رسمی و خارج از نشست کمیسیون مشترک برجام برگزار شد. پیش از این جلسه نیز دیدارهای دوجانبه جداگانه‌ای میان مذاکره‌کنندگان ارشد کشورمان و روسای هیأت‌های روسیه و چین برگزار شد. جلسات کارشناسی نیز از روز نشست در جریان بوده است. باقری پس از پایان جلسه و پیش از عزیمت از هتل کوبورگ، بر آیند گفت‌وگوها را در پاسخ به سوال خبرنگاری «خوب» توصیف کرد. میخائیل اولیانوف رئیس هیات روسیه نیز پس از دیدار دوجانبه با علی باقری در توئیتر نوشت: کار فشرده‌ای در پیش داریم تا مذاکرات را به سرانجام برسانیم. طی چند روز اخیر نیز مذاکرات کارشناسی در هتل کوبورگ برگزار شده است که در این راستا علی باقری، رئیس هیات مذاکره کننده ایران در وین بعد از از چند روز تنفس که برای برخی مشورت‌ها به تهران آمده بود با انریکه مورا، هماهنگ کننده کمیسیون مشترک برجام دیدار کرد. مقامات حاضر در مذاکرات وین بر این نظرند که همه چیز برای توافق آماده است اما بر اساس یک اصل مهم تا وقتی درباره همه چیز توافق نشود درباره هیچ چیز توافق نشده است. ایران معتقد است آمریکا در سه مورد هنوز تصمیم نهایی خود را نگرفته است و اگر این تصمیم حاصل شود همه چیز برای توافق آماده است.

◀ مواضع برجامی

هر چند که همه طرفین برجام به پیشرفت مذاکرات وین و رسیدن به مرحله نهایی برای اتخاذ تصمیمات سیاسی پایانی در جهت رسیدن به توافق و برداشته شدن تحریم‌های ایران و احیای برجام تاکید می‌کنند اما همچنان شاهد برخی اختلافات و موضع‌گیری‌هایی از سوی غربی‌ها به ویژه آمریکا هستیم که در عین پیشرفت هنوز مذاکرات را به نتیجه نهایی نرسانده و طرفین در تلاشند تا به هر نحوی که شده این اختلافات به حداقل برسد و بتوانند هر چه سریعتر رسیدن به توافق را اعلام کنند. در همین راستا نیز طی روزهای گذشته شاهد اظهار نظرهای مختلفی از سوی طرف‌های مختلف برجام بوده‌ایم که هر کدام از ظن خود مذاکرات و آینده توافق را مورد نظر قرار داده‌اند. در همین خصوص مدیر کل امور سیاسی و مسائل امنیتی وزارت خارجه فرانسه گفت: تروئیکای اروپایی به زودی مجددا با هیات ایرانی دیدار خواهد کرد. فیلیپ ارراء با اشاره به دیدار غیر رسمی دیروز هیات‌های ایران، اروپا و ۴+۱ در توییتی نوشت: تروئیکای اروپایی به زودی مجددا با هیات ایرانی دیدار خواهد کرد. وی در انتهای توییت خود از هشتگ «مرحله پایانی مذاکرات وین» استفاده کرده است. همچنین استفانی القاق، مذاکره‌کننده ارشد انگلیس در مذاکرات وین در توییتی نوشت: نشست غیررسمی مشارکت‌کنندگان در برجام پایان یافت. تلاش برای بستن مسائل نهایی همچنان ادامه دارد. وی همچنین در توییت دیگری نیز نوشت: نشست تروئیکای اروپایی با علی باقری کنی پایان یافت. کار ادامه دارد. این کار (بار دیگر) تا انتهای شب ادامه خواهد یافت. در همین راستا وزیر امور خارجه روسیه روز گذشته در پیامی به کنفرانس بین‌المللی خلع سلاح که به صورت ویدئویی ارسال شد، اظهار کرد: تلاش‌ها برای احیای برنامه جامع اقدام مشترک برای حل و فصل وضعیت پیرامون برنامه هسته‌ای ایران (برجام) و اجرای کامل آن ادامه دارد. سرگئی لاوروف گفت: امیدواریم که این تلاش‌ها با موفقیت به پایان برسد. وزیر خارجه روسیه در ادامه با بیان اینکه جایگزین منطقی برای برجام وجود ندارد، افزود: تعهدات در توافق هسته‌ای (برجام) که در قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت مورد تاکید قرار گرفته است باید بدون هر گونه اما و اگر و قید و شرطی از سوی همه بازیگران انجام شود. همچنین مذاکره کننده ارشد چین در مذاکرات وین پس از پایان نشست غیررسمی اعضای برجام ابراز امیدواری کرد که تمام طرف‌ها در راستای حصول توافق نهایی در کوتاه‌ترین زمان کار کنند. وانگ کوان اظهار داشت: مذاکرات به مرحله آخر رسیده و مشارکت کنندگان در گفت‌وگوها روشنایی پایان تونل را می‌بینند.

◀ مقصر جلوه دادن ایران

در حالی که آمریکا مسئول وضعیت فعلی برجام است و باید با توجه به این که پیش از این نشان داده قابل اعتماد نیست این بار اطمینان همه را از حضورش به عنوان عضوی از برجام جلب کند، وزارت خارجه این کشور تهدید کرد درصورتی که ایران ناسازگاری از خود نشان دهد، واشنگتن آمادگی خروج از مذاکرات وین را خواهد داشت! ند پرایس، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا روز دوشنبه در کنفرانسی خبری مدعی شد: درصورتی که ایران درخصوص حصول پیشرفت از خود ناسازگاری نشان دهد، ما آماده کنار کشیدن خواهیم بود. در حالی که مقامات کشورمان تاکید دارند که طرف مقابل باید متعهدانه نشان دهد که پایبند رسیدن به توافق است و برای خروج از وضعیت فعلی ابتکار دارد و اگر می‌خواهند توافقی داشته باشیم باید حسن نیت داشته باشند و رسیدن به توافق بدون حسن نیت انجام نمی‌شود، وی افزود که اگر ایران «با حسن نیت به تعامل نپردازد»، ایالات متحده به همراه متحدان و شرکایش به دنبال «راه‌های جایگزین» خواهند گشت! این در حالی است که سخنگوی وزارت خارجه آمریکا درخصوص راه‌های جایگزین اطلاعات بیشتری ارائه نکرد.

نوکر منافع ملی خودمان هستیم

سفیر ایران در روسیه خاطرنشان کرد: سیاست خارجی ایران بر عزت، حکمت و مصلحت مبتنی است. جریان رسانه‌ای در کشور می‌خواهد ایرآنکه بزرگ‌ترین دستاوردش استقلال در عرصه سیاست خارجی است آن را تضعیف کند. وقتی با چین قرارداد می‌بندیم این جریان رسانه‌ای فعال می‌شود و می‌گوید ایران می‌خواهد تحت تیول چین قرار گیرد و هنگامی که با روسیه ارتباط برقرار کند بلافاصله آن را مورد خدشه قرار می‌دهند. در همین سفر رئیس‌جمهور کشورمان به روسیه بنده به عنوان سفیر ایران در روسیه می‌گویم که سفر ایشان بسیار عزتمندانه بود، اما جریان رسانه‌ای در کشور در آن تفرقه کرد. کاظم جلالی گفت: ما نوکر منافع ملی خودمان هستیم و سیاست خارجی ما در خدمت منافع ملی کشور است، اما امروز باید ببینیم چه اقدامی خلاف سیاست خارجی‌مان انجام می‌شود؟ آیا ایستادگی در مقابل یک جانبه گرایی غرب که حتی چین و هند و امارات این جریان را برنمی‌تابند خلاف منافع ملی است. ایران تحت تیول هیچ کشوری نیست. در بیان درستی رئیس‌جمهور گفتند حتی به دنبال شرق گرایی هم نیستیم و باید توازن باشد بین شرق و غرب.

کار مملکت بدون اینترنت پرسرعت راه نمی‌افتد

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی تاکید کرد: کار مملکت بدون پهنای باند و اینترنت پرسرعت راه نمی‌افتد! عزت‌ا... ضرغامی که یکی از فعال‌ترین اعضای کابینه دولت سیزدهم در فضای مجازی است که ترجیح می‌دهد دیدارها، سفرها، اقدامات و عقاید خود را از این طریق به اطلاع عموم برساند، در حساب کاربری‌اش در توئیتر نوشت: «کار مملکت بدون پهنای باند و اینترنت پرسرعت راه نمی‌افتد! تمامی اطلاع‌رسانی و برنامه‌های وزارتخانه ما از طریق صفحات شخصی خودم! و بازنشر آن در فضای مجازی صورت می‌گیرد. رسانه‌های رسمی در این ماموریتِ ملی نقشی برای خود قائل نیستند.» ضرغامی، پس از به رأی گذاشتن کلیات طرح صیانت در کمیسیون مشترک مجلس و ایرادهای قانونی که به آن وارد شد و تکلیف رئیس‌جمهور به وزیر ارتباطات برای تأمین زیرساخت لازم، اینترنت امن، باکیفیت و پرسرعت، پیام دیگری را در توئیتر منتشر کرده و گفته بود: «همه به دنبال اینترنت پرسرعت و پهنای باند بیشتر هستند، مخالف نبود؟!...» کاهش سرعت اینترنت به ویژه در چند وقت اخیر موضوعی چالش‌برانگیز بوده که همزمانی آن با بررسی طرح صیانت از فضای مجازی در مجلس، با واکنش‌های گسترده‌تری مواجه شد.

استقبال از تعاملات دو و چندجانبه حقوق بشری

دبیر ستاد حقوق بشر با بیان اینکه اسلام هراسی، نژادپرستی، تروریسم، تبعیض سیستماتیک، اشکال جدید بردگی، اقدامات قهری یکجانبه و تحمیل سبک زندگی خود به دیگران، مهم‌ترین چالش‌ها در فراروی حمایت و ارتقای حقوق بشر هستند، گفت: برای حمایت واقعی از حقوق بشر باید به تنوع فرهنگ‌ها احترام گذاشت، رهیافت استفاده س